

Evaluering af den familieretlige reform fra 2019

Hovedresultater

Hovedresultater

Baggrund og formål

Hvis forældre, der ikke bor sammen, har svært ved at samarbejde om deres børn, kan de henvende sig til de familieretlige myndigheder. Her kan de fx modtage rådgivning om børns reaktioner og behov, få hjælp til selv at indgå aftaler eller få en juridisk afgørelse om børnenes bopæl, samvær eller om, hvem der skal have forældremyndighed over børnene.

En familieretlig sag starter i Familieretshuset, hvor familiens situation afdækkes, og hvor familien kan modtage rådgivning og mægling med henblik på selv at indgå aftaler. Hvis forældrene ikke kan nå til enighed om en aftale, indbringes sagen i de fleste tilfælde for familieretten, hvor den kan afsluttes med en juridisk afgørelse eller et forlig. Årligt får omkring 12.000 ikke-samboende forældrepar behandlet en sag i Familieretshuset. Omkring 40 % indbringes efterfølgende for familieretten.

Reformen af det familieretlige system

Det familieretlige system blev reformeret i 2019 med henblik på at sikre bedre beskyttelse og inddragelse af børn, mere sammenhængende og målrettet sagsbehandling, samt at flere ikke-samboende forældre blev i stand til at håndtere samarbejdet om deres børn.

De væsentligste redskaber til at opnå dette var:

- Oprettelsen af Familieretshuset, der skulle have stærkere børnefaglige kompetencer, så tilbud, aftaler og afgørelser baseres på en stærk viden om faktorer, der har betydning for børns trivsel generelt og om de specifikke børn i sagerne
- Indførelse af screenings- og oplysningsprocedurer i Familieretshuset, der skulle muliggøre målrettet behandling til familierne gennem hele sagsforløbet
- Et tættere samarbejde mellem Familieretshuset og nye afdelinger under domstolene, familieretterne, der skulle have kompetence til at træffe alle afgørelser i komplekse og indgribende sager
- Et tættere samarbejde mellem Familieretshuset og kommunale børne- og familieafdelinger for at sikre smidig videregivelse af oplysninger og koordination af tilbud til familierne i de familieretlige sager.

Formålet med evalueringen er at vise, om disse mål er nået.

Datagrundlag for evalueringen

Rapportens datagrundlag består af:

- Sagsregisterdata fra Familieretshuset og den nedlagte Statsforvaltning om alle forældreansvarssager behandlet i 2017-2023 (årligt ca. 12.000)
- Spørgeskemadata indsamlet blandt 6.325 forældre med sager i 2018-2023
- Spørgeskemadata indsamlet blandt 1.158 6-17-årige børn, der har været til børnesamtale i Familieretshuset i 2022-2023
- Kvalitative gruppeinterviews med 42 professionelle, der er ansat i Familieretshuset samt ved udvalgte retter og kommuner, indsamlet i 2023
- Kvalitative interviews med 29 forældre med afsluttede sager indsamlet i 2024, samt kvalitative interviews med 25 børn med igangværende eller afsluttede sager indsamlet i 2023-2024
- Registerdata fra Danmarks Statistik om alle ikke-samboende familier med 0-17-årige børn.

I spørgeskemaundersøgelsen, som er indsamlet blandt forældre, ses over tid en faldende svarprocent fra 38 % blandt forældre, der fik deres sag behandlet før reformen, til 22 % blandt forældre, der fik deres sag behandlet i 2023. Faldet i svarprocent har været størst blandt forældre med færrest socioøkonomiske ressourcer, og derudover betyder varierende sagsbehandlingstider, at de forældre, der har deltaget i undersøgelsen, i forskelligt omfang har nået at få færdigbehandlet deres sag. Vi anlægger derfor et forsigtighedsprincip i tolkningen af resultater, der bygger på spørgeskemaundersøgelsen blandt forældre, og fremhæver kun udviklinger over tid, hvis tendensen er markant og viser sig over flere år. Derudover anvendes der i alle statistiske analyser multivariate regressionsanalyser, der kontrollerer for forskellig sammensætning af de deltagende forældre over tid.

Spørgeskemaundersøgelsen blandt børn er indsamlet, umiddelbart efter at børnene har været til en børnesamtale i Familieretshuset, og har en svarprocent på 62 %. Her er usikkerheden derfor mindre end i undersøgelsen blandt forældre, men der er til gengæld ikke mulighed for at sammenligne børnenes oplevelse af børneinddragelse før og efter reformen, da der ikke findes tilsvarende data fra før reformen.

De professionelle, der har deltaget i kvalitative interviews, er sammensat, så de repræsenterer forskellige fagligheder, funktioner og myndigheder. De forældre, der har deltaget i de kvalitative interviews, er udvalgt på baggrund af deres spørge-

skemabesvarelser og repræsenterer forskellige typer af forældre i forhold til køn, forældreposition, børns alder, geografi og sagsforløb. De børn, der har deltaget i de kvalitative interviews, er i alderen 8-17 år. De repræsenterer dels børn, der står midt i et sagsforløb, dels børn med afsluttede sager. Derudover varierer børnene i forhold til køn, alder, sagsforløb og geografi. Både forældre og børn har givet samtykke til interviewene med børnene.

Undersøgelsens resultater

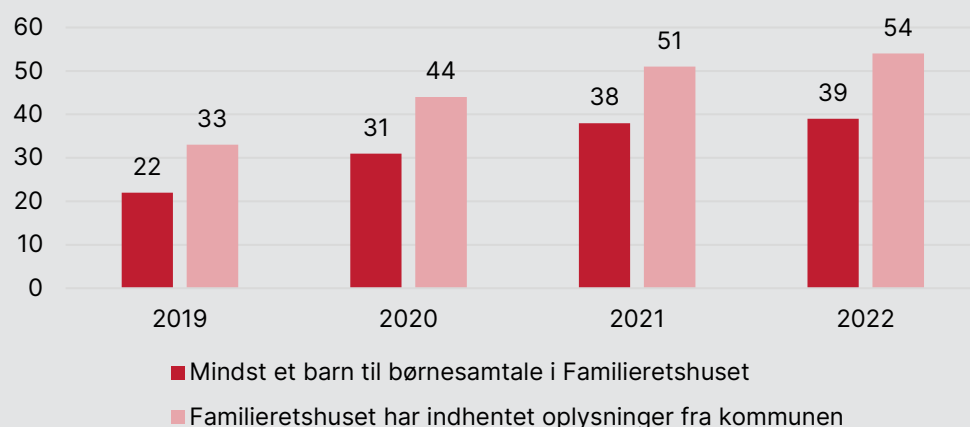
Strukturel implementering af reformen inden for det familieretlige system

Evalueringen viser, at der er sket en strukturel implementering af reformen af det familieretlige system. Dette viser sig fx ved, at Familieretshusets medarbejdersammensætning er ændret fra overvejende at bygge på juridiske kompetencer til overvejende at bygge på børnesagkyndige kompetencer. Man har opbygget procedurer for screening og indhentning af information fra tredjepart for at understøtte en differentieret sagsbehandling og sikre, at sagsbehandling og afgørelser i højere grad hviler på konkret viden om den enkelte familie. Man har etableret to sagsbehandlingsspor til behandling af uenighedssager, § 6-sporet, der især lægger vægt på mægling, og § 7-sporet, der især lægger vægt på udredning af risikofaktorer. Man har udviklet og standardiseret de metoder, der bruges til at inddrage børn eller arbejde med forældrenes samarbejdsrelation. Og man har samlet størstedelen af ikke-midlertidige afgørelser hos familieretterne.

Børns perspektiv inddrages mere, og størstedelen af børnene er glade for inddragelsen

Hen over evalueringsperioden ses en stigning i andelen af sager, hvor børn inddrages direkte gennem børnesamtaler i Familieretshuset, fra 22 % i reformåret 2019 til 39 % i 2022, samt en stigning i andelen af sager, hvor der indhentes oplysninger fra barnets kommune, daginstitution eller skole forud for sagsbehandlingen, fra 33 % i 2019 til 54 % i 2022. Familieretshuset har arbejdet med at professionalisere den direkte børneinddragelse med henblik på at sikre, at børnene oplever en forståelig og tryk inddragelse. Ifølge de data, der er indsamlet blandt børnene, ser det ud til at have båret frugt, idet størstedelen af børnene oplever, at samtalerne er vedkommende, og at de selv bliver lyttet til. Til gengæld bruges Familieretshusets tilbud om støttende kontaktpersonssamtaler sjældent, og kun få børn oplever, at det er den samme person, der følger dem, hvis deres forældres sag både behandles i Familieretshuset og i familieretten.

Udvikling i direkte og indirekte inddragelse af børns perspektiv efter reform af det familieretlige system i 2019. Familier med 0-17-årige børn. Procent.

Anm.: Antal: 14.284 (Indhentning af oplysninger fra kommunen), 31.382 (Direkte børneinddragelse i Familieretshuset).

Kilde: Familieretshusets sagsregisterdata.

Børns engagement og alder har betydning for oplevelse af børneinddragelse

Når vi undersøger oplevelsen af børneinddragelsen blandt børn med forskellig alder, familiebaggrund og interesse i børneinddragelsen, finder vi markante forskelle på børn i forskellige aldersgrupper. De ældste børn forstår således i langt højere grad end de yngste, hvad formålet med børneinddragelsen er, og hvad deres udsagn skal bruges til efter samtalen. De ældste oplever også i højere grad, at samtalen er relevant, og er bedre i stand til selv at bruge samtalen til at opnå deres egne mål. Ud over alder spiller børnenes eget engagement i sagen en væsentlig rolle for oplevelsen af børnesamtalen, idet børn, der på forhånd har noget på hjerte, i højere grad finder børneinddragelsen relevant og forstår, hvad der sker med deres udsagn.

En høj grad af engagement i forældrenes sag og dermed oplevet relevans i børneinddragelsen hænger dog også sammen med en højere grad af bekymring hos børnene – uafhængigt af om deres forældre i øvrigt har et højt konfliktniveau, eller om der er risikofaktorer i sagen. Dette går formodentlig begge veje, således at børn, der bekymrer sig, er mere interesserede i at blive inddraget, og således, at børn, der engagerer sig i deres forældres sag, også bekymrer sig mere end børn, der er mindre vidende om, hvad der foregår.

Derudover er det væsentligt også at have øje for den tredjedel af børnene, der ikke har lyst til at komme til børnesamtale, eller som ikke ved, om de har lyst. Disse børn findes både blandt børn, der synes samtalerne er kedelige og hellere vil bruge tiden på deres egne interesser, og blandt børn, der er blevet inddraget gentagne gange af forskellige myndigheder, uden at de selv har oplevet, at inddragelsen har ført til forbedringer.

Oplysningen af sagerne indebærer også risici

Forældrene er generelt mindre tilfredse med børneinddragelsen end børnene, men er over tid blevet mere tilfredse, i takt med at den direkte børneinddragelse er steget. Andelen af forældre, der er enige i, at deres børn er inddraget passende i Familieretshuset, er således steget fra 18 til 28 %.

Forældrenes fortsatte bekymring går ofte på, om en enkelt børnesamtale på 45 minutter er nok til at give et retvisende billede af børnenes situation. Flere forældre oplever, at væsentlige forhold, der har betydning for børnenes hverdagsliv, ikke er blevet adresseret i børnesamtalerne, selvom disse væsentlige forhold har haft stor betydning for senere aftaler og afgørelser.

I forhold til den indirekte inddragelse af børnenes perspektiv, der sker i forbindelse med den indledende screening af sagen og indhentning af oplysninger fra tredje-part, oplever de professionelle og forældrene, at det er med til at løfte vidensniveauet i sagerne. Både forældre og professionelle i kommuner og Familieretshuset oplever dog samtidig, at det er svært at sikre, at det er de rigtige og mest relevante informationer, der inddrages i sagen i Familieretshuset. Forældre og advokater oplever, at dette udgør en risiko for forældrenes retssikkerhed, da det kan være svært både at påvise og forsvare sig mod påstande om fx psykisk vold. De ansatte i Familieretshuset og kommunerne vurderer, at der over tid er opbygget flere procedurer for oplysningen af sagerne, som har lettet samarbejdet mellem de to myndigheder. For de interviewede forældre er oplysningen af sagen i de mest konfliktfulde sager dog fortsat en stor stressfaktor, da det potentielt kan have stor betydning for deres børn og for deres egen mulighed for at have kontakt med børnene. Flere forældre har derfor selv taget aktivt del i oplysningsarbejdet eller har for egen regning engageret advokater. Oplevelsen af at være nødt til at påvise eller modbevise påstande om dårlig forældreevne i § 7-sagerne og inddragelsen af advokater kan ifølge forældrene være med til at eskalere konfliktniveauet i sagerne.

Børnesagkyndige undersøgelser gennemføres sjældent i Familieretshuset

Ud over mere direkte børneinddragelse og mere inddragelse af eksisterende viden om børnenes trivsel fra tredje-parter lagde reformen op til, at der i højere grad skulle

gennemføres børnesagkyndige undersøgelser og undersøgelser af forældres forældreevne. Dette er dog sket i meget få tilfælde, hvilket især skyldes mangel på autoriserede psykologer, der kan gennemføre undersøgelserne. Derudover kan der være et mismatch mellem behov for hurtig afklaring i det familieretlige system, og de krav, der stilles til grundighed i en børnesagkyndig undersøgelse. Begge kriterier er svære at opfylde på samme tid, og man kan derfor overveje, om de børnesagkyndige undersøgelser skal gennemføres inden for det familieretlige system eller overlades til børne-familieforvaltningerne i det kommunale system.

Børneinddragelse og forældres indgåelse af aftaler hænger sammen

Når vi statistisk undersøger sammenhængene mellem børns og forældres oplevelse af børneinddragelse, og om forældrene når frem til en aftale i Familieretshuset, finder vi en større sandsynlighed for, at forældrene når frem til en aftale, når børnene finder inddragelsen relevant, og når forældrene oplever, at børnenes perspektiv er i centrum for de møder, de selv deltager i i Familieretshuset. Når forældrene indgår en aftale, reduceres sandsynligheden for at genoptage sagen, og børneinddragelsen ser således ud til at være et vigtigt element i, at forældrene får løst deres samarbejdsproblemer og dermed skaber mere ro om deres børn. Selvom børneinddragelse kan være forbundet med bekymring og ulyst hos børnene, viser evalueringen således også tegn på, at det kan være med til at hjælpe børnene til en bedre hverdag på sigt gennem mere stabile aftaler.

Familieretten opleves effektiv, men mindre vidende om børnefaglige forhold

Når vi statistisk sammenligner forældres tilfredshed med Familieretshuset og familieretten, er forskellen begrænset, og oplevelsen af at blive forstået af familierettens medarbejdere er generelt mindre efter reformen end før. De interviewede forældre, der har været i kontakt med retten, udtrykker dog ofte tilfredshed med, at de oplevede en højere grad af effektivitet end i Familieretshuset, idet retten ofte træffer afgørelser samme dag, som forældre og børn har været til møde. For en del af de interviewede forældre er det en stor lettelse, at der endelig falder en afgørelse efter et som regel langt og følelsesmæssigt kompliceret sagsforløb. Forældrene fremhæver dog samtidig, at dommerne i familieretten er mindre vidende om børne- og familie-mæssige forhold end de medarbejdere, de har mødt i Familieretshuset. Til trods for oplevelsen af effektivitet og afklaring i retten viser analyser baseret på registerdata, at sager, der afsluttes i retten, mindst lige så ofte vender tilbage til Familieretshuset året efter det aktuelle sagsforløb, som sager, der afsluttes i Familieretshuset. Ændringen af afgørelseskompetencen i samværsager fra Familieretshuset til familieretten har ikke ændret på, at omkring 30 % af de sager, der behandles i Familieretshuset i et enkelt kalenderår, også behandles i Familieretshuset året efter.

Mindre samvær og ingen synlig udvikling i børns trivsel

Spørgeskemaundersøgelsen blandt forældrene viser i de afsluttede sager et fald i andelen af børn, der efter sagsforløbet har samværsordninger, der strækker sig ud over weekendsamvær hver anden uge. Blandt dem, der fik deres sag behandlet i 2018, dvs. før reformen, angav 44 % af forældrene, at deres barn havde samvær ud over weekendsamvær, mod 33 % blandt forældre, der fik deres sag behandlet i 2023. Undersøgelsen har ikke en entydig forklaring på ændringen i samvær. Det kan dog handle om, at reformens fordring om at styrke børneinddragelsen betyder, at der i højere grad lyttes til de børn, der fortæller, at de ikke ønsker samvær eller ønsker mindre samvær. Dette gælder for henholdsvis 30 og 19 % i spørgeskemaundersøgelsen blandt børn. Det er også muligt, at øget synliggørelse af risikofaktorer i sagerne via screening og mere omfattende skriftlig oplysning betyder, at der i højere grad end tidligere stilles spørgsmålstejn ved, om samværet i den konkrete familie er til gavn for barnet.

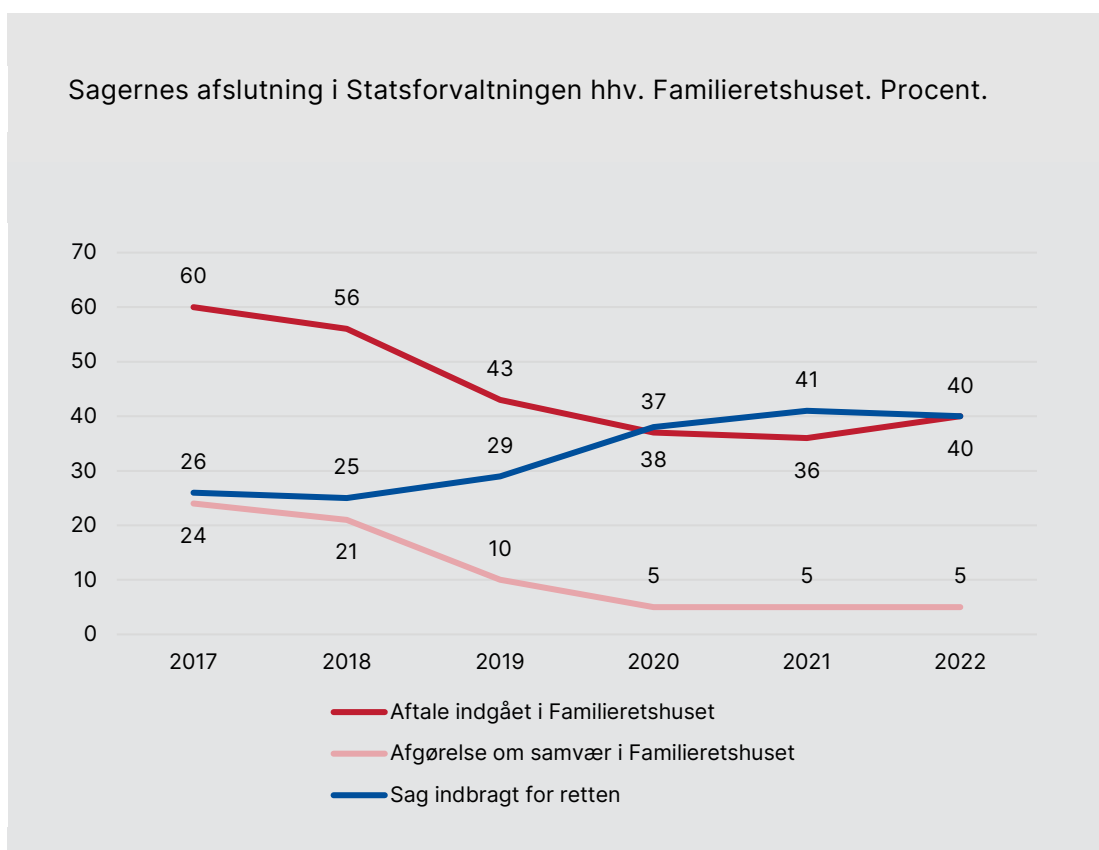
Når vi spørger forældrene om børnenes trivsel i spørgeskemaundersøgelsen eller inddrager registerdata om underretninger på børnene efter det familieretlige forløb, ser vi ingen udvikling i børnenes trivsel hen over evalueringsperioden. Hen over et sagsforløb ser vi dog en stigning i underretninger i det år, sagen behandles i det familieretlige system, hvorefter antallet af underretninger falder igen. I de kvalitative interviews med børn og forældre hænger en bedring i børnenes trivsel også ofte sammen med, om den familieretlige sagsproces afsluttes. Dette kan både ske i sager, hvor forældrene når frem til bedre aftaler, og i sager, hvor forældrene ophører med at have kontakt. Fraværet af kontakten til den ene forælder er dog samtidig ofte en kilde til sorg og savn hos både børn, deres bopælsforælder og især samværsforælderen, der ikke ser børnene mere.

Færre forældre oplever at få løst deres problem

Spørgeskemaundersøgelsen blandt forældre med afsluttede sager viser ingen tydelig tegn på, at reformen har medført ændringer i forældrenes samarbejde og konfliktniveau. Vi ser dog et signifikant fald i andelen af forældre med afsluttede sager, der oplever, at de problemer, de har henvendt sig med til de familieretlige myndigheder, er blevet løst. Denne andel er faldet fra 44 % før reformen til 30 % i 2023. Derudover viser spørgeskemaundersøgelsen også et fald i andelen af forældre, der vil anbefale andre i samme situation, som de selv har været i, at henvende sig til Familieretshuset, fra 53 % før reformen til 39 % i 2023.

Faldet i oplevelsen af at få en løsning i det familieretlige system kan hænge sammen med et generelt fald i andelen af sager, der ender med en aftale i Familieretshuset, fra 60 % før reformen i sager, der startede i 2017, til 40 % i sager, der er startet i 2022. Det kan også hænge sammen med, at sagsbehandlingstiden efter reformen er

længere i samværsager, hvor der er brug for en afgørelse, da størstedelen af disse sager afgøres i familieretterne frem for Familieretshuset efter reformen.

Anm.: Antal: 75.796 sager om samvær, bopæl eller forældremyndighed behandlet i hhv. Statsforvaltningen og Familieretshuset.

Kilde: Statsforvaltningens og Familieretshusets sagsregisterdata.

De ansatte i både Familieretshuset og familieretterne er enige om, at det er uhen-sigtsmæssigt, at rene samværsager i § 7-sporet, der fx omhandler en ændring fra en 7/7-ordning til en 10/4-ordning eller fastlæggelse af feriesamvær, først skal vente på udredning i Familieretshuset og derefter skal vente på afgørelse i familie-retten, fordi forældrene ikke kan blive enige. Dette ses også i interviewene med flere forældre i § 7-sager, der oplever, at udredningen i Familieretshuset giver mindre mening, når der ikke er mulighed for at nå til enighed om en aftale, og når det ikke er samme myndighed, der derefter kan afgøre sagen.

Derudover fortæller forældrene med samtidige sager i det kommunale system, at de aftaler og afgørelser, der indgås i Familieretshuset eller træffes i familieretterne, ikke bliver tænkt sammen med deres kommunale sag. Der er dermed begrænset hjælp at hente i forhold til at få løst de knaster, der skaber samarbejdsproblemerne. For-ældrene oplever derfor at stå med aftaler og afgørelser, der er svære at gennemføre i hverdagen efter sagsforløbet. De statistiske analyser bekræfter, at det især er

forældre i § 7-sporet og forældre med samtidige kommunale sager, der ikke oplever, at deres problemer bliver løst.

I § 6-forløbene er problemerne mindre komplekse, og flere forældre oplever at kunne nå til enighed om en aftale. Også her oplever forældre med et højt konfliktniveau og svær kommunikation dog, at Familieretshusets tilbud om konflikthåndtering har begrænset betydning for deres muligheder for at håndtere konflikterne efterfølgende. Det kan skyldes, at mange forældre først opsøger Familieretshuset relativt lang tid efter deres samlivsbrud. En del har prøvet andre tilbud i kommunalt eller privat regi, inden de henvender sig til Familieretshuset, fordi de har opgivet at nå frem til et bedre samarbejde på andre måder. Selvom der i løbet af undersøgelsesperioden er skruet op for antallet af møder i forløbene i § 6-sporet, deltager langt størstedelen fortsat højst i to møder i løbet af deres sagsforløb, og relativt få oplever, at dette bidrager til et bedre forældresamarbejde.

Samværsforældre er mindre tilfredse end bopælsforældre

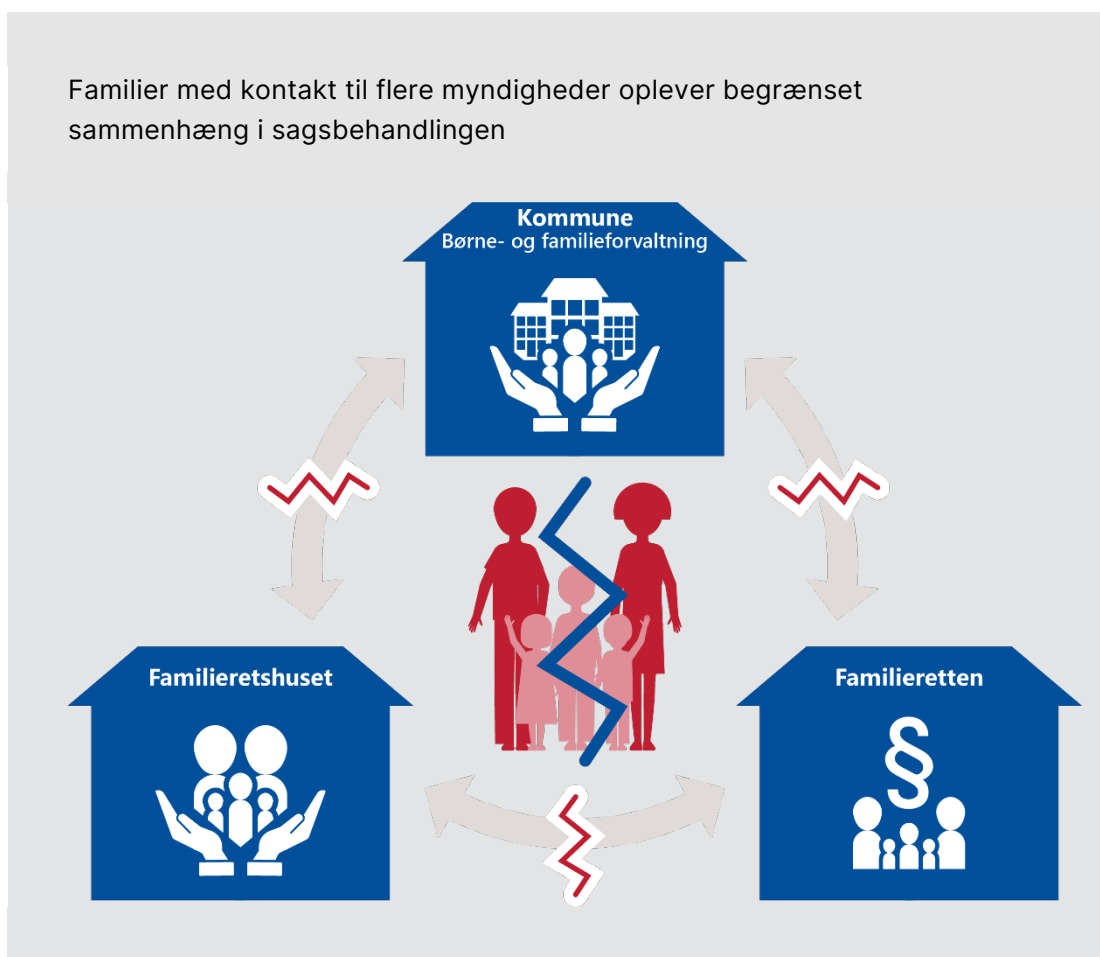
Spørgeskemaundersøgelsen blandt forældre viser i alle år markante forskelle på bopælsforældres og samværsforældres oplevelse af det familieretlige system, idet bopælsforældrene er betydeligt mere tilfredse med sagsbehandlingen end samværsforældrene. Bopælsforældre er oftest kvinder, mens samværsforældre oftest er mænd, og der er derfor også tydelige kønsforskelle. Statistiske analyser viser dog, at kønsforskellene forsvinder i de fleste analyser, når man tager højde for forældrenes position, og det er derfor ikke kønnet i sig selv, der har betydning, men de forskellige tilgange og muligheder, bopælsforældre og samværsforældre oplever at have i det familieretlige system. Det drejer sig fx om, at samværsforældrene har sværere ved at tage konkret udgangspunkt i deres børns trivsel og hverdagsliv, fordi de er mindre sammen med deres børn. De oplever, at det er deres omsorgskapacitet, der er under luppen frem for bopælsforældrens, og de oplever, at et højt konfliktniveau i sig selv kan betyde mindsket samvær til dem, selvom de ikke selv oplever at være hovedansvarlige for konfliktniveauet. De oplever sig derfor i langt mindre grad forstået af medarbejderne og er langt mindre tilfredse med aftaler og afgørelser.

Begrænset sammenhæng i sagsbehandlingen

Hen over evalueringsperioden er der opbygget procedurer for skriftlig udveksling af oplysninger mellem Familieretshuset og familieretterne, og der er etableret samarbejdsfora, hvor samarbejdet mellem de to myndigheder drøftes på generelt niveau. På det konkrete sagsniveau er samarbejdet dog begrænset, og på grund af lange ventetider og forskellig lovgivning sker det ikke sjældent, at sagerne oplyses flere gange eller dobbeltbehandles. Derudover oplever en del forældre, at forståelsen af, hvad der udgør bekymrende forhold for børnene, eller hvad der fører til en ligevær-

dig sagsproces, er forskellig hos de to myndigheder. Det kan fx indebære, at forældrene i Familieretshuset deltager i separate møder for at beskytte den ene mod vold, mens de i familieretten deltager i fælles møder. Hverken professionelle eller forældre oplever derfor, at sagsbehandlingen i det familieretlige system er enstrengt og sammenhængende i tilstrækkelig grad.

Kommunerne er ikke en del af det familieretlige system, men da mange familier har samtidige sager i både det familieretlige og kommunale system, oplever en del forældre, at manglende sammenhæng på tværs af de to systemer er en barriere for at løse deres problemer. En øget sammenhæng mellem det familieretlige og kommunale system var derfor et vigtigt element i den politiske aftale bag reformen. I praksis har det dog været vanskeligt at opnå så udstrakt et samarbejde, som den politiske aftale lagde op til. Det sker relativt sjældent, at de kommunale sagsbehandlere deltager i den familieretlige sagsproces, eller at kommunerne efter sagsprocessen får en tilbagemelding om sagsforløbet. Den efterfølgende sagsbehandling i kommunerne er derfor ofte ikke tænkt sammen med de aftaler og afgørelser, som forældrene har indgået/modtaget i det familieretlige system.

Kilde: VIVE.

Familiernes vanskelige situation og karakteren af de familieretlige konflikter gør det vanskeligt at løse problemerne

Familier, der møder de familieretlige myndigheder, står generelt i en svær situation med ringere socioøkonomiske ressourcer og flere bekymrende forhold omkring børnene end ikke-samboende forældre uden familieretlige sager. En del har haft vedvarende konflikter og sager i det familieretlige system i flere år, og mange har samtidig med deres familieretlige sag også sager i de kommunale børne- og familieforvaltninger. Disse forhold bidrager til, at forældrene har svært ved at forbedre deres samarbejde og kan vanskeliggøre deres kontakt med det familieretlige system. Ydermere gør sagernes karakter som partstvister, at den ene forælder i sagen ofte føler sig som taber, og det er derfor svært at opnå en meget høj grad af tilfredshed med systemet blandt forældrene.

Perspektivering

Evalueringen lægger op til, at der fremadrettet fokuseres på samspillet mellem de aktører, der er i berøring med ikke-samboende familier med samarbejdsvanskeligheder. Inden for det familieretlige system er der således brug for en bedre kobling mellem den oplysning og konflikthåndterende indsats, der finder sted i Familieretshuset, og den juridiske afgørelsesproces, der sker i familieretten. Derudover fremhæver evalueringen behovet for et tættere samarbejde mellem det kommunale og det familieretlige system. Dette skal sikre, at indsatsen for at hjælpe forældre og børn til bedre aftaler og afgørelser om samvær, forældremyndighed og bopæl tænkes mere sammen med de længerevarende støtte- og behandlingstilbud, som de fleste kommuner i forvejen tilbyder familier, hvor der er bekymring for børns trivsel og udvikling.

Reformen har medført et øget fokus på risikofaktorer, øget direkte inddragelse af børn og en mere bevidst tilgang til børneinddragelse i Familieretshuset, hvilket samlet set ser ud til at øge vidensgrundlaget i sagsbehandlingen og sikre, at børn har mulighed for at komme til orde i de familieretlige sager. Der er dog behov for øget opmærksomhed på især de yngste børns forståelse af formål, indhold og den efterfølgende brug af udsagn fra børnesamtalerne. Derudover er der behov for, at den direkte børneinddragelse spiller sammen med de øvrige oplysninger, der ligger på sagen, så samtalerne med børnene i så høj grad som muligt berører de væsentligste aspekter af børnenes hverdagsliv hos de to forældre.

Screeningen af sagerne, indhentningen af oplysninger og en sagsproces, hvor forældrene oplever at kæmpe i et nulsumsspil, kan være med til at optrappe forældrenes indbyrdes konflikt og forværre deres samarbejde. Selvom det i mange sager

fungerer godt, at medarbejderne er orienteret om fx voldsproblematikker, når de møder forældrene første gang, kan der være behov for en blødere og eventuelt mindre skriftlig indgang til det familieretlige system, der ikke risikerer at øge modsætningsforholdet mellem forældrene.

Mødet med det familieretlige system er forbundet med stress, angst og usikkerhed for mange forældre, hvilket kan mindske forældrenes evner til at løse konflikter og se deres børns perspektiv. Der kan derfor være grund til at hjælpe forældrene med at få mere overblik over sagsforløbet og hjælpe dem til en større forståelse af, hvilke konsekvenser de oplysninger, der fremkommer i sagsforløbet, kan få for senere aftaler og afgørelser i sagerne. I sager, hvor der er påstande om utilstrækkeligheder i forældrenes omsorg, kan der derudover være behov for mere støtte til at verificere de påstande, der fremkommer under oplysningen af sagerne. Og endelig kan man overveje at øge kommunikationen omkring de juridiske afgørelser, så forældrene hjælpes til en bedre forståelse for grundlaget for afgørelsen.

Hovedresultater: Evaluering af den familieretlige reform fra 2019
VIVE/2025
HR_302425